

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecători

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

Ion Druță, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Arhiconi-Grup”, avocatul Dorel Rusu,

în cauza civilă la cererea depusă de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu împotriva Societății cu răspundere limitată „Arhiconi-Grup” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi depusă de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu și validată creanța poprită în privința terțului poprit Societatea cu răspundere limitată „Arhiconi-Grup”,

c o n s t a t ă:

La data de 25 februarie 2016, lichidatorul SRL „Axiconst”, Natalia Gîrleanu a depus împotriva SRL „Arhiconi-Grup” cerere cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

În motivarea cererii a indicat că, în perioada anului 2012, între SRL „Axiconst” și SRL „Arhiconi-Grup” au existat relații economico-financiare și, anume, în anul 2012, ultima a procurat de la SRL „Axiconst” marfă în baza facturii fiscale seria FV nr. 3309883 din 06 iunie 2012, conform căreia urma să achite suma de 6391,63 lei.

Menționează că, la data de 11 ianuarie 2016, lichidatorul a remis în adresa SRL „Arhiconi-Grup” somația nr. 04/01 din 11 ianuarie 2016, prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat achitarea datoriei în mărime de 6391,63 lei în termen de 10 zile de la data recepționării prezentei somații.

Susține că, SRL „Arhiconi-Grup” a recepționat somația la data de 15 ianuarie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție.

Afirmă că, la data de 22 ianuarie 2016, în adresa sa a parvenit răspunsul nr.01/em din 15 ianuarie 2016, prin care SRL „Arhiconi-Grup” a recunoscut datoria în mărime de 6391,63 lei, însă a invocat termenul de prescripție, care a expirat la data de 05 iunie 2015.

Relevă că, nu este de acord cu răspunsul menționat, deoarece SRL „Arhiconi-Grup” a efectuat trecerea în cont a sumei TVA fără documente confirmative prevăzute de Codul fiscal, datoria este nerambursată, constituie o datorie compromisă și poate fi atribuită la venituri numai cu respectarea condițiilor stabilite de Codul fiscal.

Mai relevă că, SRL „Arhiconi-Grup” intenționat tergiversează îndeplinirea obligației. Or, confirm art. 9 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Invocă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015 a fost intentată procedura de faliment față de SRL „Axiconst”. Respectiv, despre existența datoriei SRL „Arhiconi-Grup” în mărime de 6391,63 lei față de SRL „Axiconst” a devenit cunoscută lichidatorului după examinarea evidenței contabile.

Menționează că, conform art. 126 alin. (1), (2) și (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului. Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

Solicită admiterea cererii de validare a popririi, validarea popririi și încasarea de la SRL „Arhiconi-Grup” în masa debitoare a SRL „Axiconst” în procedura de faliment a datoriei în mărime de 6391,63 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 a fost admisă cererea de validare a popririi înaintată de către lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu, a fost validată poprirea și au fost încasate de la terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” în folosul SRL „Axiconst” în procedura de faliment datoria în sumă de 6391,63 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 lei.

La data de 30 decembrie 2016 și 06 februarie 2017, reprezentantul SRL „Arhiconi-Grup”, avocatul Dorel Rusu a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței

de insolvabilitate și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea cererii de validare a popririi ca tardivă și desființarea propriei înființată față de terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup”.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvabilitate.

Menționează că, la data de 22 ianuarie 2016, recurenta a expediat în adresa lichidatorului Natalia Gîrleanu răspuns la somația din 11 ianuarie 2016, prin care a fost exprimat dezacordul față de datoria invocată, deoarece termenul de prescripție extinctivă a expirat, sub sancțiunea stingerii dreptului material la acțiune.

Susține că, invocarea faptului că, lichidatorul a aflat despre existența datoriei în sumă de 6391,63 lei numai după examinarea evidenței contabile a SRL „Axiconst” nu este un temei de a solicita restituirea unei datorii asupra căreia a expirat termenul de prescripție, or, acest drept a fost stins la data de 05 iunie 2015, iar odată cu schimbarea administratorului, nu începe să curgă un nou termen de prescripție.

Afirmă că, somația privind solicitarea achitării datoriei în termen de 10 zile de la data recepționării acesteia a fost expediată de către lichidator la data de 11 ianuarie 2016 și recepționată de către recurentă la data de 15 ianuarie 2016, astfel, termenul de achitare a datoriei a expirat la data de 20 ianuarie 2016.

Relevă că, conform art. art. 126 alin. (9) din Legea insolvabilității, dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi, însă lichidatorul a sesizat instanța de insolvabilitate asupra validării popririi tardiv și, anume, la data de 25 februarie 2016 și nu la data de 20 februarie 2016, așa cum prevede norma de drept enunțată.

Invocă că, instanța de insolvabilitate a interpretat eronat legea, or, cererea de validare a popririi este neîntemeiată și depusă tardiv, fapt confirmat prin materialele dosarului.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform art. 126 alin. (10) din Legea enunțată, hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, or, din materialele dosarului rezultă că, hotărârea instanței de insolvabilitate a fost pronunțată la data de 20 decembrie 2016, iar cererea de recurs a fost depusă de către reprezentantul recurentei la data de 30 decembrie 2016.

Prin referința depusă la data de 29 martie 2017 lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2015 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Axiconst”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2016 a fost aprobată hotărârea adunării creditorilor din 18 noiembrie 2015 de trecere la procedura de faliment a SRL „Axiconst”, cu desemnarea lichidatorului Natalia Gîrleanu.

De asemenea, s-a constatat că, la data de 11 ianuarie 2016, lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu a expediat în adresa SRL „Arhiconi-Grup” o somație, prin care a adus la cunoștință ultimei despre înființarea popririi și despre necesitatea achitării în termen de 10 zile de la data recepționării prezentei somații a datoriei în sumă de 6391,63 lei pe contul de acumulare al lichidatorului SRL „Axiconst”, deschis la BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA, filiala 9 Chișinău (f. d. 7).

Ulterior, la data de 25 februarie 2016, lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu a înaintat în instanța de insolabilitate o cerere, prin care a solicitat validarea popririi, cu încasarea de la terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” a datoriei în mărime de 6391,63 lei.

Drept temei de înființare a popririi în privința SRL „Arhiconi-Grup” a servit factura fiscală seria FV nr. 3309883 din 06 iunie 2012.

Instanța de insolabilitate, examinând cererea de validare a popririi, justificat a admis cererea de validare a popririi înaintată de către lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu, a validat poprirea și a încasat de la terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” în folosul SRL „Axiconst” în procedura de faliment datoria în sumă de 6391,63 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 270 lei.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 2 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, conform cărora poprirea constituie procedura, prin care administratorul insolabilității/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană.

Conform art. 126 alin. alin. (1), (2) și (11) din Legea enunțată, sunt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De

asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un tert în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și se comunică tertului menționat la alin. (1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

Dacă din probele administrate rezultă că tertul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolabilitate va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la tertul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

Din conținutul normei enunțate este de înțeles că, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești care sunt datorate debitorului în temeiul unor raporturi juridice existente. Totodată, Legea insolabilității obligă debitorul, care înaintează cererea de validare a popririi, de a face dovada existenței creanței pe care o are împotriva tertului poprit.

Conform art. 512 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 513 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Actele cauzei denotă faptul că, SRL „Axiconst” a livrat SRL „Arhiconi-Grup” mărfuri în sumă totală de 6391,63 lei, fapt confirmat prin factura fiscală seria FV nr.3309883 din 06 iunie 2012, semnată de către ambele părți contractante și prin actul de verificare a decontărilor reciproce pentru perioada 01 ianuarie 2012-31 decembrie 2015 între SRL „Axiconst” și SRL „Arhiconi-Grup”.

Sub acest aspect, având în susținere și prevederile art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, conform cărora factura fiscală reprezintă acel formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la efectuarea livrărilor impozabile, instanța de recurs constată că, factura fiscală enunțată atestă existența unor relații comerciale între SRL „Axiconst” și SRL „Arhiconi-Grup”, respectiv, sunt susceptibile să probeze livrarea de către SRL „Axiconst” în beneficiul SRL „Arhiconi-Grup” a unor mărfuri în sumă totală de 6391,63 lei.

Față de cele precizate anterior, este absolut evident că, datoria tertului poprit SRL „Arhiconi-Grup” față de SRL „Axiconst” este certă și exigibilă, fiind scadentă

și confirmată prin probele anexate la cererea de validare a popririi, iar conform art.66 alin. (1) lit. 1) din Legea insolvenței, una din atribuțiile principale ale administratorului și lichidatorului este colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că, în cadrul examinării cauzei în instanța de insolvență, SRL „Arhiconi-Grup” nu a negat existența datoriei față de SRL „Axiconst”, ci doar a invocat încălcarea de către ultima a termenului de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil și a termenului prevăzut de art. 126 alin. (9) din Legea insolvenței.

La caz, se reține că, din factura fiscală seria FV nr. 3309883 din 06 iunie 2012, semnată de către ambele părți contractante nu rezultă care este termenul scadent de executare de către SRL „Arhiconi-Grup” a obligației.

Astfel, conform art. 575 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Pornind de la cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, SRL „Axiconst” și-a exercitat dreptul de a cere executarea obligației la data înaintării somației către SRL „Arhiconi-Grup” - 11 ianuarie 2016, respectiv, termenul de prescripție a început să curgă din acest moment.

La caz, se mai reține că, actele cauzei denotă faptul că, lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu a depus cererea cu privire la validarea popririi la data de 25 februarie 2016, în termenul de o lună de la data la care terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, așa cum stipulează art. 126 alin. (9) din Legea insolvenței, or, s-a stabilit că, terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” a recepționat somația lichidatorului SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu despre achitarea sumei de 6391,63 lei la data de 15 ianuarie 2016 (f. d. 7), iar termenul de executare a somației a expirat peste 10 zile de la data recepționării acesteia și, anume, la data de 25 ianuarie 2016, datoria nefiind stinsă.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de insolvență temeinic și legal a admis cererea de validare a popririi înaintată de către lichidatorul SRL „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu, a validat poprirea și a încasat de la terțul poprit SRL „Arhiconi-Grup” în folosul SRL „Axiconst” în procedura de faliment datoria în sumă de 6391,63 lei, iar reprezentantul recurentei nu a invocat în cererea de recurs nici un argument, ce ar răsturna concluzia instanței de insolvență.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea instanței de insolvență este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentei sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Societății cu răspundere limitată „Arhiconi-Grup”, avocatul Dorel Rusu.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea depusă de către lichidatorul Societății cu răspundere limitată „Axiconst” în procedura de faliment, Natalia Gîrleanu împotriva Societății cu răspundere limitată „Arhiconi-Grup” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Ion Druță

Mariana Pitic